

**Maharashtra State Board of
Secondary & Higher Secondary School, Pune**

Department of Commerce

Subject: सहकार (53)

Std: Eleven

Faculty: Commerce

* Syllabus*

Theory Index

Sr. No.	Unit/Topic	Weightage
1	सहकार अर्थ इतिहास वैशिष्ट्ये महत्त्व	15
2	विविध व्यवसाय संघटनांचा तुलनात्मक अभ्यास	15
3	सहकाराची तत्त्वे	15
4	सहकारी संस्थेची स्थापना	15
5	सहकारी संस्थांचे प्रकार	12
6	सेवा सहकारी संस्था	08
7	प्रक्रिया सहकारी संस्था	10
8	सहकारी विपणन संस्था	10
9	सहकारी गृहनिर्माण संस्था	10
10	ग्राहक सहकारी संस्था	08

Syllabus

Sr. No.	Name of the Topic	Scope of Syllabus
1	सहकार अर्थ इतिहास वैशिष्ट्ये महत्त्व	<ul style="list-style-type: none"> · सहकाराच्या मूलभूत संज्ञा, व्याख्या आणि संकल्पनां. · सहकाराचा इतिहास. · सहकाराची वैशिष्ट्ये. · सहकाराचे महत्त्व .
2	विविध व्यवसाय संघटनांचा तुलनात्मक अभ्यास	<ul style="list-style-type: none"> · विविध व्यवसाय संघटन प्रकाराचे वर्गीकरण. · व्यक्तिगत व्यापारी, भागीदारी, संयुक्त भांडवली संस्था, या व्यवसाय संघटनांच्या संकल्पनांचे आकलन होऊन वैशिष्ट्ये . · विविध व्यवसाय संघटना व सहकारी संस्था यांची तुलना.
3	सहकाराची तत्त्वे	<ul style="list-style-type: none"> · सहकाराची पुनर्निर्धारित मूलतत्त्वे · सहकाराची सर्व सामान्य तत्त्वे .
4	सहकारी संस्थेची स्थापना	<ul style="list-style-type: none"> · सहकारी संस्थेच्या स्थापनेतील प्रवर्तन अवस्थे. · सहकारी संस्थेच्या स्थापनेतील नोंदणी अवस्थे.

		· सहकारी संस्थेच्या प्रवर्तकाचा अर्थ व कार्ये.
5	सहकारी संस्थांचे प्रकार	अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये · सहकारी पतपुरवठा संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये. · सहकारी सेवा संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये याची माहिती · सहकारी प्रक्रिया संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, सहकारी प्रक्रिया उद्योग याची माहिती सहकारी विपणन संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, संघटन रचना · सहकारी गृहनिर्माण संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये. · ग्राहक सहकारी संस्थेचा अर्थ, व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, प्रकार.
6	सेवा सहकारी संस्था	प्रस्तावना, अर्थ व व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, स्वाध्याय
7	प्रक्रिया सहकारी संस्था	प्रस्तावना, अर्थ व व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, सहकारी प्रक्रिया उद्योग स्वाध्याय
8	सहकारी विपणन संस्था	(सहकारी खरेदी-विक्री संस्था) प्रस्तावना, अर्थ व व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये. स्वाध्याय
9	सहकारी गृहनिर्माण संस्था	प्रस्तावना, अर्थ व व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये स्वाध्याय
10	ग्राहक सहकारी संस्था	प्रस्तावना, अर्थ व व्याख्या, वैशिष्ट्ये, कार्ये, प्रकार स्वाध्याय.